

Semesterbeskrivelse

6. Semester

Semesterets overordnede tema:

Akut og kompleks sygepleje i primær og sekundær sundhedssektor. Omhandler desuden udførende, formidlende, ledende og udviklende dimensioner af sygeplejerskens virksomhedsområde og med sygepleje af sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende karakter.

Omfang i ECTS: 30	teoretiske studier: 15		
	Kliniske studier: 15 på klinisk uddannelsessted: sygehus, plejehjem, hjemmepleje, psykiatri		
Semesterets fagområder:		Teoretiske studier	Kliniske studier
	Sygepleje	ECTS 6,5 (65 lekt.)	ECTS 15
	Sygdomslære	ECTS 3 (36 lekt.)	
	Organisation og ledelse	ECTS 4,5 (36 lekt.)	
	Anatomi og fysiologi	1 ECTS (12 lekt.)	

Teoretiske studier

Indhold i sygepleje:

Akut og kompleks sygepleje i primær og sekundær sundhedssektor.

Mål:

Den studerende kan selvstændigt varetage helhedspræget pleje og behandling i akutte og komplekse forløb med inddragelse af patient/borger og pårørende i deres kulturelle livssammenhænge og med deres ressourcer; selvstændigt varetage sygepleje/behandling relateret til akutte forløb i form af akutte forløb i Arktis og nødhjælp til fødende; tilrettelægge og koordinere pleje til en gruppe på 2-3 patienter eller borgere og indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet i patient- og borgerforløb; gøre rede for krav til gyldig og fyldestgørende dokumentation af sygeplejen med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet i patient- og borgerforløb; tilrettelægge intervention, samarbejde og organisering i forbindelse med akut sygepleje, herunder tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i forbindelse med evakuering; dokumentere planlagt og gennemført sygepleje samt evaluering heraf i elektronisk patientjournalssystem; systematisk søge, vurdere og diskutere forskningsresultater til belysning af en sygeplejefaglig problemstilling; identificere og analysere mulige kvalitetsbrist i sundhedsvæsenet; systematisk søge, vurdere og diskutere evidensbaserede metoder til at styrke kvaliteten på det valgte område; fremsætte og diskutere konkrete forslag til kvalitetsforbedring.

Kursusindhold:

Sygepleje i relation til psykisk og/eller somatisk syge, mødre, børn, unge og ældre. Sygepleje i primær sektor. Teoretisk grundlag for dokumentation. Forebyggelse i et folkesundhedsperspektiv. Sygepleje i relation til sundhedsfremme og forebyggelse på samfundsniveau. Sygepleje/behandling relateret til akutte patientforløb, herunder akutte forløb i Arktis og nødhjælp til fødende. Evidensbaseret sygepleje. Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde

Lektioner: 65
Pensum: 462 sider

Professionsudvikling

Mål:

At den studerende på baggrund af viden om professionsudvikling kan identificere sygeplejens udvikling fra fag mod profession.

Omfang: 5 lekt.

Pensum: 47 sider

Laursen, Per Fibæk et al (2012): *Professionalisering – en grundbog*. 1. udgave, 3. oplag, Roskilde universitetsforlag. 2005. s 7 – 43. (36 s.)

Krejsler, John (2006): *Professionel eller kompetencenomade - Hvordan tale meningsfuldt om professionel udvikling?* Nordisk Pedagogik, 298-309 (11 s.) kopi

Praksis og sundhedsforskning

Mål:

At den studerende kan definere sammenhængen mellem praksis og sundhedsforskning og ved systematisk søgning kan vurdere og diskutere forskningsresultater til belysning af sygeplejefaglige problemstillinger.

Omfang: 12 lekt.

Pensum: 54 sider + selvvalgte litteratur ca. 30

Obligatoriske studieaktiviteter:

Den studerende skal vha. en systematisk litteratursøgning finde henholdsvis en kvalitativ eller en kvantitativ artikel eller klinisk retningslinje, som evt. kan benyttes i den eksterne opgave.

Den forskning eller kliniske retningslinjer indenfor den selvvalgte sygeplejefaglig problemstilling, diskuteres og vurderes om sammenhæng mellem praksis og sundhedsforskning.

Anbefalinger af forskningsstrategi, Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit (NIS) (2016).

<http://nis.gl/wp-content/uploads/2018/11/Forskningsraadets-forskningsstrategi-Oktober-2016.pdf>
(1.s.) Besøgsdato. 101220

Center for kliniske retningslinjer. Strategi for 2019-2024 (2019): (15 s.)

http://cfkr.dk/media/364642/center_for_kliniske_retningslinjer_strategi_2019-2024.pdf Besøgsdato: 101220

Hundrup Andersen Y, Pedersen Ulrich P. Kvalitetssikring i sygeplejen – en aktuel status: *Fag & Forskning* (2018). <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/ff-nr-2018/kvalitetssikring-i-sygeplejen-en-aktuel-status> (20 s.) Besøgsdato: 101220

Hølge-Hazelton, Bibi (2016): Fra sygehus til universitetshospital. *Fag & Forskning* Nr.1, s. 48-53. (6 s.)

Besøgsdato: 101220 <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/ff-nr-2016-1/fra-sygehus-til-universitetshospital>

NIS videnskabetisk udvalgsmedlemmer (2016) [Medlemmer | Grønlands Forskningsråd \(nis.gl\)](#) (1 s.)
Besøgsdato. 101220

Videnskabetisk udvalgs forretningsorden (2020) [Videnskabetisk udvalg \(nun.gl\)](#) (1 s.) Besøgsdato
101220

Rydahl-Hansen S, Mathiassen A-K, Schmelling W (2012): Kunsten at udvikle en evidenskultur baseret på faglig ledelse. *Sygeplejersken* Nr.8, s. 68-72. (4 s.) Besøgsdato: 101220
<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2012-8/kunsten-at-udvikle-en-evidenskultur-baseret-paa-faglig-ledelse>

Rydahl-Hansen S, Mikkelsen MR (2012): Udvikling af videnskabelige kompetencer. *Sygeplejersken* Nr.7, s.69-74. (5 s.) Besøgsdato: 101220
<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2012-7/videnskabelige-kompetencer-til-udvikling-af-evidensbaseret>

Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde

Mål:

At den studerende kan indgå i samarbejdsrelationer tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet i patient- og borgerforløb.

Omfang: 16 lekt.

Pensum: 103 sider

Obligatoriske studieaktiviteter:

Den studerende diskuterer og vurderer hvilke tværfaglig og tværsektoriel samarbejdspartnere der er indenfor den selvalgte sygeplejefaglig problemstilling.

Danielsen, B. og Trandum, K. (2019): Forløbsprogrammer. I: Eldrup, D og Glasscock, T. (red): *At lede sygepleje - sygeplejerskens Virksomhedsområde*. 2. udgave, 1. oplag, Gads forlag København, s. 232-248 (27 s.)

Egede, Anna K., Hounsgaard, Lise, Seibæk, Lene (2020): At være grønlandsk patient i Danmark – patientens perspektiv. I: Aagaard, Tine, Hounsgaard, Lise. *Menneske, sundhed, samfund og kultur*. Forfatterne og klim, 1. udgave, 1. oplag, Aarhus, s. 107- 122 (15 s.)

Hald Jensen, Jean (2018): Det sammenhængende patientforløb. I: J. Andersen og K. Falk(red): *Sundhedsvæsenet på Tværs*. 3. udgave, 1. oplag, Munksgaard, København, s.85-105 (20 s)

Hjort Jakobsen, D og Jakobsen, M. (2019): Accelererede Patientforløb I: Eldrup, D og Glasscock, T. (red): *At lede sygepleje - sygeplejerskens Virksomhedsområde*. 2. udgave, 1. oplag, Gads forlag København, s.209-216 (8 s.)

Liljehult, J.M. og Sommer, A. (2019): Forløbsbeskrivelser. I: Eldrup, D og Glasscock, T. (red): *At lede sygepleje - sygeplejerskens Virksomhedsområde*. 2. udgave, 1. oplag, Gads forlag København, s. 194-208 (15 s.)

Nielsen, K. S. (2019): Tværprofessionelt samarbejde og samarbejde med patient, borger og pårørende I: Eldrup, Dorte S og Glassock, Tine (red.): *At lede sygepleje, sygeplejerskens virksomhedsområde*, 1. udgave, 2. oplag, Gads Forlag, Kbh. s. 249-268 (20 s.)

Rhode, P., Krøll, V. & Mainz, J. (2011): Patientforløb som sundhedsvæsenets udfordring. I: J. Mainz et al. (red.). *Kvalitetsudvikling i praksis*. Kbh.: Munksgaard, Danmark, s. 99-112(13 s.)

Supplerende:

Departement for Sundhed (2010): Redegørelse om sundhedsreformen s. 1-41 (41 s.)

https://www.peqqik.gl/-/media/Files/Publikationer/Rapporter_og_redegoerelser/2010/Redegørelse-om-Sundhedsreformen_2010_dk.pdf?la=da-DK Besøgsdato 101220

Akut Arktisk Behandlersygepleje

Læringsmål:

At den studerende kan anvende viden om anatomi, fysiologi, biokemi og sygdomslære i forbindelse med akutte og livstruende tilstande; kan agere efter principper for nødhjælp og akut intervention for svangre, børn og voksne; selvstændigt varetage sygepleje/behandling relateret til akutte forløb og nødhjælp til fødende; tilrettelægge intervention, samarbejde og organisere i forbindelse med akut sygepleje, herunder tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i forbindelse med evakuering.

Indhold:

Akutte, kritiske og livstruende tilstande

Systematisk monitorering, intervention og dokumentation. Tværfagligt og evt. tværsektorielt samarbejde. Nødhjælp til fødende der ligger i temaet embryologi og barselsprocedurer som er på 20 timer.

Omfang: 36 lek. Sygdomslære, 12 lek. Anatomi/fysiologi, 32 lek. Sygepleje (her under går 20 lektioner til obstetrik).

Obligatoriske studieaktiviteter:

Selvstændig udarbejdelse af øvelses manual med ABC-principperne og se-føl og lyt.

Pensum i sygdomslære

I alt 490 s.

Fra bogen *Den akutte patient*. I: Petersen, D. et al. (red.): udgivelsesår 2019. 4. udgave. København. Munksgaard:

Petersen, D. et al (2019): Kapitel 1, Bare rolig – det er akut... I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 27-44. (17 s.)

Isbye, D. & Andersen, P. (2019): Kapitel 2, Hjertestop. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 45-58. (13 s.)

Barfod, C. & Christensen, E. (2019): Kapitel 3, ABCDE – primær gennemgang. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 59-87 (28 s.)

Jensen, J-U, Laursen, C. (2019): Kapitel 4, Dyspnø. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 91-113 (22 s.)

Claudius, C. & Møller, M. (2019): Kapitel 5, Shock. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 115-140. (15 s.)

Mørtz, G. & Bindslev-Jensen, C. (2019): Kapitel 6, Anafylaksi. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 131-140 (9 s.)

Lassen, J. & Frandsen, J. (2019): Kapitel 7, Brystsmerter. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 141-155 (14 s.)

Qvist, N, Lauridsen, H. & Zimmerman-Nielsen, E. (2019): Kapitel 9, Mavesmerter. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 177-97. (20 s.)

Jensen, H. & Mogensen, C. (2019): Kapitel 12, Ændret bevidsthedsniveau. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 225-237. (12 s.)

Ægidius, K. & Folke, M. N. (2019): Kapitel 13, Neurologiske udfald. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 239-348. (9 s.)

Rasmussen, M. et al (2019): Kapitel 14, Delirium og akut psykose. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 249-274 (25 s.)

Mogensen, B. C. & Lassen, T. A. (2019): Kapitel 17: Feber og infektion. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 323-349 (26 s.)

Ebbehøj, N. E., Andersen, L. & Dahlhoff, K. (2019): Kapitel 18, Forgiftninger. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 351-374 (13 s.)

Nilsen, L., S., & Holmgaard, R (2019): Kapitel, 19: Brandskader, røgforgiftning, forfrysninger og varmepåvirkning. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 375-390 (15 s.).

Jacobsen, L., S., & Kjærgaard, B. (2019): Kapitel 20: Accidental hypotermi. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 391-400 (9 s.)

Jørsboe, H. & Taylor, B. (2019): Kapitel 21: Smerter i bevægeapparatet. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 401-418 (17 s.)

Godballe, C. (2019): Kapitel 23: Øre-Næse-Hals. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 435-451 (16 s.)

Lund-Andersen, H. (2019): Kapitel 24, Øjne. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 453-469 (16 s.)

Petersen, D. B. & Mølmer, M. (2019): Kapitel 25, Skader. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 471-502 (31 s.).

Maschmann, C. & Steinmetz J. (2019): Kapitel 28, Præhospital behandling og transport af patienter. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 537-547 (10 s.).

Kristensen, K. (2019): Kapitel 29, Juraen, lægen og den akutte patient. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 549-564 (15 s.).

Iversen, T. & Jonassen, R. (2019): Kapitel 30, Krise og psykisk førstehjælp. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 565-576 (11 s.).

Stenballe, J. & Steinmetz, J. (2019): Kapitel 33: Væske- og elektrolytbehandling samt transfusion. I: Petersen, D. et al (red.). *Den akutte patient*. 4. udgave. København. Munksgaard. s. 629-645 (16 s.).

Fra bogen Akut sygepleje: Bog: Jastrup, S (2018): Akut Sygepleje. 2. Udgave, 3. Oplag. Munksgaard, København:

Jastrup, S (2018): Kap. 1: Den akut og kritisk syge patient. I: Jastrup, S. (red.): *Akut sygepleje*. 2. udgave. København, Munksgaard. s. 19-34 (15 s.)

Gregersen, M. & Pedersen, J (2018): Kap. 9: Det akut syge barn. I: Jastrup, S. (red.): *Akut sygepleje*. 2. udgave. København, Munksgaard. s. 155-182 (27 s.)

Gregersen, M. & Pedersen, J (2018): Kap. 10: Akut sygdom hos ældre. I: Jastrup, S. (red.): *Akut sygepleje*. 2. udgave. København, Munksgaard. s. 183-202 (19 s.)

Laschewski, S. K. & Larsen, B. V.(2018): Kap. 13: Triage. I: Jastrup, S. (red.): *Akut sygepleje*. 2. udgave. København, Munksgaard. s. 247-255 (8 s.)

Pensum Instrukser/Artikler:

Vejledning om Hypotermi accidental DIS – D4-net

McIntosh, S. et al. (2019): *Wilderness Medical Society Clinical Practice Guidelines for prevention and treatment of Frostbite: 2019 Update*. Wilderness & Environmental Medicine 2019; 30: s. 19-28 (9.s). Link: [Wilderness Medical Society Clinical Practice Guidelines for the Prevention and Treatment of Frostbite: 2019 Update - Wilderness & Environmental Medicine \(wemjournal.org\)](https://www.wemjournal.org/2019/03/01/wilderness-medical-society-clinical-practice-guidelines-for-the-prevention-and-treatment-of-frostbite-2019-update/)

Embryologi og barselsprocedurer er et tema under arktisk behandlersygepleje men afvikles selvstændigt forud for praktikperioden

Mål:

At den studerende kan beskrive fosterets udvikling, det normale svangerskab og den normale fødsel og som forudsætning basal akut fødselshjælp og for modul i akut arktisk behandlersygepleje

Indhold:

Fosterets udvikling, det normale svangerskab og den normale fødsel. Basal fødselshjælp

Omfang: 20 lekt.

Pensum: 140 s.

Obligatorisk studieaktivitet

Den studerende udfører en skriftlig teoretisk begrundet beskrivelse af fødselsforløbets faser samt en gennemgang af hvilke undersøgelser, der udføres af det nyfødte barn.

Fra bogen *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København:

Lundwall, L. et al. (2004): Kap. 1: Svangreomsorg og fødselshjælp – i et historisk perspektiv. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. s. 25-28. (3 s.)

Lundwall, L. et al. (2004): Kap. 2: Det normale svangreskab. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. s. 29-49. (20 s.)

Lundwall, L. et al. (2004): Kap. 3: Omsorg for den svangre. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. s. 51-68. (17 s.)

Lundwall, L. et al. (2004): Kap. 5: Den normale fødsel. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. s. 79-85. (7 s.)

Lundwall, L. et al. (2004): Kap. 10: Amning af det nyfødte barn. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. s. 143-165. (12 s.)

Lundwall, L. et al. (2004): Kap. 21: Embryologi. I: DSR, Lundwall, L. et al (red.): *Obstetrik og gynækologi*, 2. udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København. s. 287-290. (3 s.)

Rydahl, E. & Iversen, R. (2012): Kap 1. Udvendig undersøgelse og vaginal eksploration. I: Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Munksgaard, 1. udgave. s.13-27 (s. 15 s.).

Kjærgaard, H; Simonsen, M (2012): Kap. 2. Vaginal fødsel i hovedpræstation og undersøgelse af nyfødte barn. I: Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Munksgaard, 1. udgave. s.29-46 (s. 17 s.).

Fra bogen: *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): Munksgaard, 1. udgave

(Obs. vær opmærksom på der er kommet 2. udgave, og hvis I bruger den skal siderne ses om henvisende, men rettes til jf. kapitel titler):

Sørensen, J; Weber, T. (2012): Kap. 3. Komplikationer og indgreb ved den vaginale fødsel I: Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Munksgaard, 1. udgave. s. 49-60 (11 s.).

Sørensen, J; Lebech, M. & Weber, T. (2012): Kap. 13. Skulderdystoci. I: Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Munksgaard, 1. udgave. s. 149-158 (11 s.).

Bødker, B; Lebech, M & Sørensen, J. (2012): Kap. 16. Blødning post partum. I: Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Munksgaard, 1. udgave. s. 179-191 (12 s.).

Johansen, M. & Sørensen, J. (2012): Kap. 18. Svær præeklamsi, eklamsi og HELLP. I: Sørensen, J., Ottesen, B., & Weber, T. (red.): *Ars Pariendi – Håndgreb og akut behandling ved fødsler*. Munksgaard, 1. udgave. s. 203-214 (9 s.).

Organisation og Ledelse

Mål:

At den studerende kan forklare Social- og sundhedsvæsenets organisation, funktion og udvikling. Kan definere det politiske og administrative systems betydning for Sundhedsvæsenet.

At den studerende kan sammenligne og relatere forskellige organisations-, administrations- og ledelsesteorier og deres relevans for ledelse af sygeplejen.

At den studerende kan reflektere og agere fagligt i en samfundsmæssig, kulturel og organisatorisk kontekst.

Indhold:

Sygeplejerskens administrative og ledelses- og udviklingsmæssige ansvar. Organisering af primær og sekundær sundhedstjeneste. Organisationskulturelle aspekter og deres betydning. Administration og ledelse af sygeplejen. Udvikling og ressourcestyring. Sygeplejerskens administrative og ledelses- og udviklingsmæssige opgaver. Klinisk lederskab.

Omfang: 36 lektioner

Pensum: 319 sider

Benner, Patricia (2009): *Fra Novice til ekspert.*, Munksgaard, 1. udgave, 5. oplag, s. 29-49, 21 (s.)

Degenkolv, B. R og Thorsen, D. (2015): Indblik i organiserings- og ledelsesformer. I: Jensen, Annette Rosenkilde & Munksgaard, Marianne Eilsø (red.): *Perspektiver på organisering og ledelse i sygepleje*. 2. udgave, Dansk Sygeplejeråd, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 67-85 (19s.)

Eldrup, Dorte S og Glassock, Tine (2019): *At lede sygepleje, sygeplejerskens virksomhedsområde*, Gads Forlag, Kbh. s. 13-52, 53-74, 77- 97, 99-117, 120-150, 153-170, 269-298 (181 s.)

Graff, H. og Falk, K. (2018) : *Ledelse og samarbejde på tværs*. I: Andersen, J.F og Falk, K. (red.) *Sundhedsvæsenet på Tværs*. 3. udgave, 1. oplag, Munksgaard, København, 271-286 (16 s.)

Jacobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik (2014): *Hvordan organisationer fungerer*. 3. udgave, 2. oplag, Hans Reitzels Forlag. 2. udgave. Kap 3: Organisationsstruktur s. 62-113 (50 s.) Kap 12 ledelse i organisationer s. 376-421 (55 s.).

Odgaard, Eva et al. (2011): *Fra stuegang til familiecentreret patientsamtale*, Sygeplejersken nr. 13, s. 66-72 (6 s.) <http://www.dsr.dk/Sygeplejersken/Sider/SY-2011-13-66-1-Fag.aspx> (søgt 12.12.2019)

Uhrenfeldt, Lisbeth og Elgaard Sørensen, Erik (2011): *Sundhedsfaglig ledelse*. Gads forlag s. 20-40 (21 s.)

Supplerende:

Dansk Selskab for Apoplexi (2013): Referenceprogram for behandling af patienter med apopleksi og TCI <http://www.dsfa.dk/wp-content/uploads/REFERENCEPROGRAMFINAL20131.pdf> (søgt 05.12.19) (128 s. skimmes)

Lærings- og undervisningsaktiviteter i semesteret:

Lærerstyret undervisning med studenteraktiverende metoder.

Færdighedsøvelser i færdighedslaboratorium

Simulationsøvelser med fokus på intervention, samarbejde og organisering i f.m. akut sygepleje og arktisk behandlersygepleje

Dokumentation i Cosmic i f.m. simulationsøvelser

Selvstændige studieaktiviteter:

Litteratursøgning med dokumentation af systematisk søgestrategi og –proces

Systematisk analyse af forskningsartikler

Praktiske studier:

Obligatorisk praktik

Primær sundhedssektor

Sygepleje og sundhedsfremme, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i relation til børn, voksne og ældre.

Praktikken finder sted hos sundhedsplejen og hjemmesygeplejen på de grønlandske sygehuse og sundhedscentre. Det er en praktik i primær sundhedstjeneste

Organisering

Hjemmesygepleje: 3 uger

Sundhedspleje: 2 uger

Psykiatri eller somatik

Primær eller sekundært sundhedsvæsen.

Sygepleje og sundhedsfremme, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i relation til somatisk eller psykisk syger Patienter/ borgere.

Der kan vælges mellem somatisk eller psykiatrisk praktik i den næste periode:

Praktikken finder sted i primær eller sekundær sundhedstjeneste.

Der kan søges om udenlandsophold (dog ikke i psykiatri som skal foregå i Grønland eller Danmark.)

Obligatoriske studieaktiviteter i kliniske studier i praktik:

De obligatoriske studieaktiviteter skal dokumenteres i portfolio. Dokumentation for fremmøde skal afleveres til Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab.

- Fremmøde 300 timer, dvs. 150 timer for hvert praktiksted
- Deltage i 2 studiesamtaler pr. praktikforløb
- Pensum 300 sider, dvs. 150 sider for hvert praktiksted
- Under forløbet i den obligatoriske skal den praktik studerende kaldes til en fødsel som observatør

- Den studerende skal dokumentere en sundhedsfremmende og forebyggende aktivitet til patienter og borgere, børn, voksne og ældre i det primære sundhedsvæsen.
- Den studerende skal beskrive en case hvori indgår tværfagligt og tværsektorielt samarbejde og diskutere muligheder og begrænsninger i det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde, mulige kvalitetsbrist eller relevante områder for kvalitetsudvikling, for hvert praktikforløb (de 2x5 uger)

Studiesamtaler:

1. studiesamtale

Den første studiesamtale afholdes inden for den første uge, den studerende er i afdelingen, med fokus på:

- faglige og personlige forudsætninger
- læringsmuligheder og planlægning af forløbet med fokus på praktiske kompetencer
- læring i praksis med forskellige studiemetoder

Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder, den studerende og sygeplejelærer.

Den studerende er ansvarlig for at udarbejde en opdateret portfolio, så den kan danne baggrund for samtalen og planlægningen af det videre forløb. Den studerende skal ligeledes redegøre for sine tidligere kliniske erfaringer og udviklingsmuligheder.

Planen for det kliniske forløb frem til 2. studiesamtale skal sammenfattes af den studerende i portfolio. Det er den kliniske vejleders ansvar, at synliggøre for den studerende hvilke muligheder og hvordan, der kan arbejdes med de centrale temaer i praksis. Planen /referatet indsættes i den studerendes portfolio.

2. studiesamtale

Den anden studiesamtale er en evaluering af det kliniske forløb. Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder og den studerende og sygeplejelærer.

Den studerende udfylder evalueringsskema af praktik samt praktiksted som forberedelse til samtalen.

Under samtalen kan den Kliniske Vejleder kommentere evalueringsskemaet, inden skemaet returneres til uddannelsesinstitutionen.

Evalueringsskemaet findes på: <http://da.uni.gl/uddannelse/sygeplejerske.aspx>

Efter de praktiske studier har den studerende følgende kompetencer:

- Indgå i sundhedsfremmende forebyggende aktiviteter for patienter og borgere, børn, voksne og ældre i det primære sundhedsvæsen.
- Inddrage tværfaglige samarbejdspartnere og organisere pleje i et rehabiliterende og/eller i et sundhedsfremmende perspektiv til svangre, fødende, børn, unge og voksne og ældre i det primære sundhedsvæsen.
- Beskrive et fødselsforløb.
- Indgå i et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde omkring borgerforløb.
- Identificere og diskutere muligheder og begrænsninger et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.
- Tilrettelægge, koordinere, gennemføre og evaluere borgerforløb.
- Argumentere for kvalitet i patient-borgerforløb.
- Anvende dokumentation med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet.
- Identificere mulige kvalitetsbrist i det primære sundhedsvæsen.

6. semester intern prøve

Alle obligatoriske studieaktiviteter skal være godkendte for at den studerende kan blive indstillet til prøven.

Formål:

At den studerende

- ud fra den ledelsesmæssig dimension kan belyse en sygeplejefaglig problemstilling med forskningsresultater som argumentation
- vurderer og diskuterer evidensbaserede metoder til at styrke kvaliteten på det valgte område; fremsætte og diskutere konkrete forslag til kvalitetsforbedring
- kan (redegøre) definere for det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde omkring patient/borger.
- Sammenligner og relaterer forskellige organisations-, administrations- og ledelsesteorier og deres relevans for ledelse af sygeplejen
- Definerer krav til gyldig og fyldestgørende dokumentation af sygeplejen med henblik på at tilgodeskontinuitet og kvalitet i patient- og borgerforløb
- Systematisk søger, vurderer og diskuterer forskningsresultater til belysning af en sygeplejefaglig problemstilling; identificerer og analyserer mulige kvalitetsbrist i sundhedsvæsenet;
- Forklarer sundhedsvæsenets organisation, herunder ansvarsfordeling mellem de forskellige sektorer, afdelinger og aktører og kan analysere professionsudøvelse i lyset af organisatoriske og administrative rammer og samfundsmæssige vilkår.
- Kan identificere og definere forskellige ledelsesteorier og kan analysere deres betydning for den daglige ledelse af sygeplejen.

Rammer:

- Den studerende bearbejder en klinisk sygeplejefaglig problemstilling vedrørende tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i et organisatorisk og ledelsesmæssigt perspektiv.
- Den studerende beskriver/skitserer, hvordan videnskabelige tilgange og dertil hørende metoder, skaber viden om forskellige forhold ved virkeligheden.

Vejledning:

Der er afsat 3 lektioner til individuel vejledning.

Vejleder udpeges blandt underviserne på instituttet. Vejledningen tilrettelægges i samarbejde mellem de studerende og vejlederen.

Produktkrav

Prøvens omfang udgør max 24.000 anslag svarende til 10 sider i overensstemmelse med Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskabs Redaktionelle retningslinjer for opgaveskrivning. De Etiske retningslinjer for opgaveskrivning skal følges.

Eksamenspensum udgøres af litteraturen fra semesterets kliniske og teoretiske pensum i sygepleje samt pensum i organisation og ledelse. I opgaven henvises der til minimum 400 sider i pensum og minimum 50 sider selvvalgt litteratur. Opgaven skal indeholde en søgeprofil for søgning af selvvalgt litteratur.

Aflevering

Tidspunkt for aflevering og fremlæggelse fremgår af skemaet for undervisning.

Aflevering sker på intranettet. Først log ind på intranettet med dit bruger. Derefter tryk på eksamen på intranettet, under studerende og ved eksamenskontor:

<https://intranet.uni.gl>

"Studerende"

"Eksamenskontor", og læs om eksamen på intranettet

Og derefter tryk på "Onlineaflevering", og læs om online aflevering på intranettet.

Læs om eksamen på intranettet: <https://intranet.uni.gl/studerende/eksamenskontor.aspx>

Læs om online aflevering på intranettet: <https://intranet.uni.gl/studerende/eksamenskontor/online-aflevering.aspx>

Fremgangsmåde:

Den skriftlige opgave

Indledning:

- Der redegøres for udvalgte sygeplejefaglige problemstillinger hvor kvalitetsbrist, ledelse og tværfagligt og -sektorielt er i fokus samt deres kontekst ud fra sundhedsvæsnets organisatoriske og administrative rammer.
- Der argumenteres for en afgrænsning til en udvalgt sygeplejefaglig problemstilling inden for organisation og ledelse.
- Problemformulering.

Metode- og teori afsnit:

- Redegørelse for den videnskabelige tilgang og opgavens empiri.
- Litteratursøgning. Beskriv, hvor I har søgt litteratur, med hvilke søgekriterier (inklusion og eksklusion) og søgeord. Søgeprofilen vedlægges som bilag.
- Begrundet valg af ledelsesteorier og begreber, der bruges til at analysere og diskutere med.
- Analysestrategien beskrives.

Analyse:

- Afsnittet indeholder en bearbejdning og analyse af undersøgelsens empiri, der inddrages relevant teori. Analysen gennemføres med henblik på at besvare opgavens problemformulering.

Diskussion:

- Afsnittet indeholder en kritisk vurdering af metode -, teori-, empirivalg samt en diskussion af resultaterne fra analysen i forhold til andre undersøgelser.

Konklusion:

- Konklusionen er en sammenfatning af fundene fra analyse og diskussion og den skal give et samlet svar på problemformuleringen.

Perspektivering:

- Der perspektiveres i forhold til klinisk praksis og inddrages ledelsesmæssige overvejelser, der kan styrke kvaliteten af organisation og ledelse i sygeplejen.

Den mundtlige eksamination

- I den mundtlige eksamination skal den studerende på baggrund af relevant obligatorisk og selvvalgt pensum fra uddannelsen kunne:
- (Redegøre) Definere og argumentere for de anvendte begreber, teorier og metoder.
- Analysere og diskutere det faglige indhold i opgaven.
- Uddybe og perspektivere centrale dele af den skriftlige opgave.

Ved eksaminationen medvirker den studerende, eksaminator og censor.

Der er afsat i alt 35 min. til den mundtlige eksamination fordelt således:

- 5 min. til et oplæg fra den studerende der er et selvvalgt temaområde, der uddyber synsvinkler i opgaven.
- 15 min. til den mundtlige eksamination
- 15 min. til votering og tilbagemelding til den studerende.

I eksaminationen indgår spørgsmål, faglig dialog og diskussion mellem den studerende og eksaminator. Censor kan stille uddybende spørgsmål.

Eksaminator stiller uddybende spørgsmål ud fra projektet og inden for pensum i semesteret.

Kriterier for vurdering

Bedømmelse: GGS

Censur: Intern

Ekstern prøve

Akut arktisk behandler sygepleje

Prøven afvikles i forbindelse med den teoretiske undervisning i arktisk beholdersygepleje. Prøven udgør en demonstration af den studerendes teoretiske viden, kompetence til en selvstændig faglig vurdering og udførelse af undersøgelsesmetoder og diagnostik af den arktiske akut syge patient.

Formål:

- At den studerende demonstrerer basal viden om symptomer, undersøgelser og diagnostik af den arktiske akutte syge og traumatiserede patient, herunder fødselshjælp
- At den studerende demonstrerer praktiske færdigheder, således at han/hun kan identificere behov for at påbegynde og afslutte en akut behandling, der sikrer en optimal diagnostik og behandling til patienter med afgrænsede symptomer og efter tildelt bemyndigelse fra en læge.
- At den studerende demonstrerer viden og færdigheder i at være i stand til at visitere og klargøre den arktiske akutte syge og traumatiserede patient til transport.
- At den studerende kan (redegøre for) definere almindelig dokumentationspraksis og administrative procedurer og varetager ledende såvel som koordinerende opgaver, der kan medvirke til at skabe kontinuitet i et akut syge patient pleje- og behandlingsforløb.
- At den studerende kan (redegøre for) definere samarbejde med andre faggrupper og på tværs af sektorer og institutioner under et sådan behandlingsforløb.
- At den studerende demonstrerer ansvar og kompetence i forhold til situationer, hvor der ikke er lægefaglig kompetence til stede og kan redegøre herfor
- At den studerende kan ABC principper ved akut syge patient behandling

Rammer

Prøven vil tage udgangspunkt i en konkret opgave og foregå i et simuleret miljø.

Prøven inddeles i en planlægningsdel, en udførelsesdel og en voteringsdel.

Prøvens varighed er på 25 min. inklusiv votering med følgende tidsfordeling:

5 min. til planlægningsdelen

10 min. til udførelsesdelen

10 min. til votering

Udleveret rekvisitter, noter og litteratur må ikke benyttes.

Fremgangsmåde

Planlægningsdelen – 5 minutter

Den studerende trækker selv en konkret opgave omhandlende en patient, der meldes til akut modtagelse.

Den studerende planlægger sine sygeplejehandlinger i forhold til den konkrete opgave ud fra patientens behov. Den studerende finder remedier frem til udførelsen af sygeplejen.

Udførelsesdelen – 10 minutter:

Den studerende udfører sygeplejehandlinger knyttet til systematiske undersøgelsesmetoder og vurderer og diagnosticerer patienten undervejs. Patienten og evt. andre samarbejdspartnere inddrages.

Der gennemføres primært den første gennemgang af den akutte patient behandling, ABC i akut (Fase 1 gennemgang) og for 2. og 3. Fase behandling. Eksaminator kan undervejs give svar på udførte undersøgelser og på, hvordan patientens status er.

Vurdering omfatter

Den studerendes selvstændighed og ansvarsområde i forhold til at udføre arktisk behandlersygepleje med patienten i centrum.

Den studerendes kompetencer og praktiske færdigheder i arktisk behandlersygepleje med særlig fokus på undersøgelsesmetoder og diagnostik.

Den studerendes systematik, refleksion undervejs og faglige vurdering af den akutte patients situation.

Den studerendes overblik og vurdering af redskaber der skal anvendes.

Den studerendes planlægning og afslutning af et sygeplejeforløb af arktisk behandler karakter.

Kriterier for vurdering

Bedømmelse: Bestå/Ikke bestå

Ekstern censur

Læringsmål for 6.semester

Når semesteret er gennemført, kan den studerende:

- Anvende viden om anatomi, fysiologi, og biokemi i forbindelse med akutte og livstruende tilstande
- Agere efter principper for nødhjælp og akut intervention for svangre, fødende, børn og voksne.
- Skitsere sundhedsvæsenets organisation og funktion samt det politiske og administrative systems betydning
- Sammenligne og relatere forskellige organisations-, administrations- og ledelsesteorier og deres relevans for ledelse af sygeplejen
- Definere krav til gyldig og fyldestgørende dokumentation af sygeplejen med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet i patient- og borgerforløb
- Organisere intervention, samarbejde og organisering i forbindelse med akut sygepleje
- Dokumentere planlagt og gennemført sygepleje samt evaluering heraf i elektronisk patientjournal

- Selvstændigt varetage sygepleje / behandling relateret til akutte forløb i form af arktisk sygepleje og fødsler
- Kan agere efter 1., 2. og 3. Fase i behandling af akut syge patient, som også kaldes "De første 5 min.", "Den første ½ time" og "De første 4 timer"
- Organisere pleje til en gruppe af 2-3 patienter eller borgere, med delegering til 1-2 hjælpere
- Indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet i patient- og borgerforløb,
- Systematisk søge, vurdere og diskutere forskningsresultater til belysning af en sygeplejefaglig problemstilling
- Systematisk søge, vurdere og diskutere evidensbaserede metoder til at styrke kvaliteten på det valgte område
- Identificere og analysere kvalitetsbrist i sundhedsvæsenet, fremsætte og diskutere konkrete forslag til kvalitetsforbedring

Dokumentation for praktik 6. sem.

Studerendes navn:	Fødselsdato:
Afdeling:	Hvilke områder har den studerende arbejdet med: Psykiatri: Medicin: Kirurgi: Geriatri: Hjemmesygepleje: Sundhedspleje:
Antal fraværddage (max 3 dage pr. praktikforløb):	Praktikmålene er nået: Ja: Nej:
Dato:	
Praktik 1/Klinisk vejleder: Navn: Email: Underskrift: Praktik 2/Klinisk vejleder: Navn: Email: Underskrift	Underviser: Navn: Underskrift:

Evalueringsskema for læringsmål under praktik, 6. semester

Studerende:

Hold:

Læringsmål:	Målene er nået med få, uvæsentlige mangler	Målene er nået med en del mangler	Målene er nået på et minimalt acceptabelt niveau	Målene ikke nået
Fremmøde 150 timer, første praktikforløb				
Fremmøde 150 timer, andet praktikforløb				
Deltage i 2 studiesamtaler første praktikforløb				
Deltage i 2 studiesamtaler andet praktikforløb				
Pensum 150 sider, første praktikforløb				
Pensum 150 sider, andet praktikforløb				
Indgå i og dokumentere sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter for patienter og borgere, børn, voksne og ældre i det primære sundhedsvæsen.				
Inddrage tværfaglige samarbejdspartnere og organisere pleje i et rehabiliterende og/eller i et sundhedsfremmende perspektiv til svangre, fødende, børn, unge og voksne og ældre i det primære sundhedsvæsen.				
Deltage i samt beskrive et fødselsforløb.				
Indgå/deltage i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde/møde omkring borgerforløb.				
Identificere og diskutere muligheder og begrænsninger i et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde				
Tilrettelægge, koordinere, gennemføre og evaluere borgerforløb.				
Argumentere for kvalitet i patient-borgerforløb.				
Anvende dokumentation med henblik på at tilgodese kontinuitet og kvalitet.				
Den studerende skal beskrive en case hvori indgår tværfagligt og tværsektorielt samarbejde og diskutere muligheder og begrænsninger i det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde, mulige kvalitetsbrist eller relevante områder for kvalitetsudvikling, for hvert praktikforløb.				

Kommentarer fra klinisk vejleder:

Mål der skal arbejdes med i næste praktik: